



Stockholm den 19 april 2022

Remissyttrande  
Ert Dnr: Fi2022/00478

Finansdepartementet  
fi.remissvar@regeringskansliet.se

## Remissvar avseende promemorian En enklare och tydligare kemikalieskatt

ElektronikBranschen samlar ett 20-tal medlemsföretag inom hemelektronikbranschen. Vi består av både försäljare och leverantörer och bildades 2001. De flesta av våra medlemmar är stora globala företag. Vi tackar för möjligheten att svara på denna remiss.

### Övergripande

Det är viktigt att minska användningen av farliga kemikalier i människors hemmiljö och stimulera producenter att använda mer miljövänliga alternativa kemikalier i sina produkter. ElektronikBranschen stöder naturligtvis arbetet med substitution av farliga ämnen i produkter i branschen, ett arbete som pågått länge och är ständigt pågående. Men det är tydligt att lagens och skattens syfte att försöka stimulera de beskattade företagen att utveckla eller importera andra produkter för att på så sätt minska vissa utpekade kemikalier i människors hemmiljö inte uppnås med en svensk nationell skatt på elektronik, eftersom varorna tillverkas för en global marknad. Detta bekräftas av myndigheternas egna rapporter.

Den svenska skatten på elektronik är i ett ineffektivt sätt att försöka få en global industri att ställa om tillverkning av produkter för ett mindre lands konsumtion. Eftersom de produkter som omfattas av den svenska skatten på elektronik tillverkas och säljs på global nivå ska arbetet med att minska farliga ämnen i dessa skötas på EU-nivå. Exempel på sådant framgångsrikt arbete är arbetet inom ramen för REACH och RoHS och inte minst senast i arbetet med förbud av PFAS-ämnen där bland annat Sverige varit drivande.

Elektronikskatten har ingen miljöstyrande effekt, utan är endast ett sätt för staten att få in pengar. Den tid och de resurser som lagts på att ta fram elektronikskatten samt de ändringar som genomförts, skulle i stället ha kunnat användas för att driva på förändringsarbetet på EU-nivå. Industrins resurser bör också läggas på arbete på internationell nivå för att försöka ersätta kemikalier med bättre alternativ. Genom harmoniserad lagstiftning på EU:s inre marknad undviks onödigt administrativt arbete där företagen måste anpassa sig efter varje enskilt lands krav.

## **ElektronikBranschen anser att eftersom lagens syfte inte uppnås, bör den tas bort.**

Avsikten med en miljöskatt måste vara att driva förändring mot miljömål, inte generera kontinuerliga inkomster till staten. Förbud för farliga kemikalier på EU-nivå skulle i stället få den effekt som lagen från början syftade till.

### **Våra ståndpunkter:**

- Elektronikskatten måste avskaffas och arbetet med att fasa ut farliga ämnen ska skötas på EU-nivå.

Om skatten trots allt behålls anser vi att:

- Företag måste kunna erhålla 100 procent i avdrag om man inte har angivna beskattningsbara kemikalier i produkterna.
- Endast flamskyddsmedel med klor och brom bör beskattas.
- Flamskyddsmedel med fosfor bör inte beskattas alls då det i denna grupp finns många miljövänligare alternativ som används för att minska användningen av farligare kemikalier.
- Om definitionen av om ett ämne är tillsatt reaktivt eller additivt tas bort innebär det en kraftig ökning av skatten (på grund av säkerhetsskäl för produkter med större skärm), därför måste skatten korrigeras för dessa då den innebär stora skatteökningar för dessa produktkategorier.
- Genomför tillsyn och tillsatt resurser för detta, så att inte endast de seriösa aktörerna i branschen betalar elektronikskatt.

## **Fördjupning**

### **Ett enklare avdragssystem**

*Promemorians förslag:* Avdragssystemet förenklas så att rätten till avdrag från kemikalieskatten enbart påverkas av om varan innehåller brom, klor eller fosfor. Om ett ämne är additivt eller reaktivt tillsatt påverkar inte avdragsrätten. För varor som inte innehåller brom eller klor medges avdrag med 50 procent. Varor som därutöver inte innehåller fosfor medges avdrag med 95 procent. Skatt ska betalas med 11 kr per kilogram av den skattepliktiga varans nettovikt för vitvaror och med 154 kr per kilogram för övrig elektronik. Skatt ska inte betalas med högre belopp än 470 kr per skattepliktig vara.

*Våra kommentarer:*

### **Additivt/reaktivt**

Vi är positiva till förslaget att ta bort skillnaderna för reaktivt eller additivt tillsatta ämnen. Men det kräver justeringar av skattesatserna för vissa produktgrupper och även maxbeloppet.

Förslaget kommer underlätta myndighetskontroller av produkters innehåll och därmed kunna säkerställa att rätt skatt betalas. Detta är oerhört viktigt för att de seriösa företag som

anstränger sig att leva upp till de administrativt betungande reglerna inte ska drabbas av osund konkurrens från de företag som inte räds att göra maximalt avdrag, även om de inte har rätt till det. Något som idag kan göras utan risk för kontroll. Vi förutsätter att dessa kontroller också kommer utföras och budgeteras för om förslaget blir verklighet.

Tyvärr kommer förslaget som det ser ut att innebära att en stor grupp hemelektronik får kraftigt ökad skatt. Detta då möjligheterna till det högre avdraget för reaktivt tillsatt fosfor, klor och brom försvinner. Om definitionen kring reaktivt och additivt tas bort.

Fosforbaserade flamskyddsmedel bör inte beskattas alls då det finns en stor grupp med certifierade flamskyddsmedel som är bra substitut för mindre miljövänliga alternativ.

Även om det är möjligt att ersätta bromerade eller klorerade flamskyddsmedel från mindre produkter (till exempel mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer), är detta inte ett alternativ för större produkter som kräver mer komplexa säkerhets- och kvalitetsöverväganden (till exempel tv-apparater). Att ersätta bromerade eller klorerade flamskyddsmedel helt är inte genomförbart på kort till medellång sikt.

Fram tills nu har många företag kunnat göra avdrag med 50 procent genom att använda reaktiva ämnen där det är möjligt. Skattetrycket för dessa företag skulle alltså fördubblas för en identisk produkt om det inte finns någon differentiering i vilken typ av ämnen som används (additivt eller reaktivt tillsatt). Om avsikten med den föreslagna ändringen inte är att öka statens skatteintäkter och ekonomiska bördor för företagen måste man för att undvika denna oavsiktliga effekt anpassa skattesatserna per kg och maxbeloppet proportionellt, så att skattetrycket för företagen förblir detsamma som nuvarande nivå.

Här finns en risk för att substitution av flamskyddsmedel med certifierad fosfor mot andra mer hälsovådliga ämnen som inte innehåller klor, brom eller fosfor.

### **Maximalt 95 procent i avdrag**

Vi motsätter oss förslaget att ge endast 95 procent i avdrag. Det är helt orimligt att beskatta varor som inte innehåller de ämnen som beskattas. Kraven för att få det högre avdraget skärps också i förslaget. Om man vill beskatta andra ämnen än de namngivna bör de definieras. Detta märkliga förfarande underminerar ytterligare förtroendet för skatten.

### **Begagnade varor**

*Promemorians förslag:* Den generella regeln om undantag från skattskyldighetens inträde ändras så att skattskyldighet inte inträder för varor som i Sverige tidigare har ägts av någon annan än en lagerhållare, tagits till ett försäljningsställe för detaljförsäljning eller tagits i anspråk för annat ändamål än försäljning. Reglerna samordnas med möjligheterna till återbetalning i vissa fall. Det införs ett generellt undantag från beskattning för varor som är tillverkade före den 1 juli 2017. Skattskyldighetens inträde för lagerhållare utvidgas så att skattskyldighet även inträder då en vara tas till ett försäljningsställe som inte är det egna.

*Våra kommentarer:* De förenklingar som föreslås är välkomna, men räcker inte om man vill underlätta återbruk framöver. För att kunna förlänga produkters livslängd så att de kan hitta nya ägare krävs inte sällan komponenter/produkter från andra länder. Dessa kommer fortsätta att beläggas med skatt. Företag som säljer begagnad elektronik har inte heller de

Sverige som sin huvudsakliga marknad, utan oftast som minst Norden eller EU. Elektronikskatten kommer därmed att motverka återbruk genom ökade kostnader. Begagnade varor bör därför inte alls omfattas av elektronikskatten oavsett enheternas ursprung.

### **Viss import och otillåten införsel**

*Promemorians förslag:* Ett system med schablonbeskattning införs för import och otillåten införsel då det inte av tulldeklarationen går att utläsa en varas nettovikt. Schablonbeloppen ska baseras på de tyngsta varor som normalt förekommer på marknaden inom varje kategori. Om beskattning har skett enligt schablon kan en skattskyldig inom två månader skriftligen inkomma till Tullverket med uppgifter om vikt för att få skatten beräknad enligt ordinarie regler.

*Våra kommentarer:* Vi är positiva till förslaget med schablonbeskattning. Men vi är oroade över att tillräckliga kontroller inte utförs så att reglerna inte efterlevs. Det skapar ytterligare problem med osund konkurrens där endast de seriösa företagen betalar rätt skatt. I promemorian föreslås inga ökade resurser för att myndigheterna ska utföra dessa kontroller, vilket är oroande. Menar man allvar med att utföra kontroller bör detta också resurs-sättas. Frågan är också hur de svenska konsumenterna ska informeras om skattereglerna vid distansköp. Detta berörs inte i promemorian.

### **KN-nummer**

*Promemorians förslag:* Hänvisningen till KN-nummer uppdateras till den version som gällde den 1 januari 2022. Vissa KN-nummer som omfattas av skatten uppdateras till närmast motsvarande nummer i den nya versionen.

*Våra kommentarer:* Vi anser generellt att det är bra med en uppdatering av KN-nummer, men ser att nu även vissa komplexa industriprodukter som inte finns i hemmiljö omfattas, vilket inte kan vara syftet med lagen.

### **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

*Promemorians förslag:* Ändringarna avseende beskattning av viss import och otillåten införsel kan träda i kraft den 31 december 2022. Övriga regeländringar som föreslås i lagstiftningen leder till mycket stor påverkan på företagen och ökad administration, vilket tar tid för företagen att anpassa sig till. Därför är det rimligt att ikraftträdande sker först 1 juli 2024.

*Våra kommentarer:* De förenklingar som föreslås i lagstiftningen är i stort endast förenklingar för staten, och inte för företagen. Ändringar i skattesatserna och vilka ämnen och produkter som omfattas leder till stor påverkan på företagen och ökad administration, vilket tar tid för dem att anpassa sig till. Minst två år är rimligt att ge företagen för att anpassa sig till den nya lagstiftningen.

Med tanke på den administrativa börda som alla ändringar i lagen medför för företagen är det rimligt att eventuella lagändringar genomförs vid den planerade uppräknings av skatten som görs vid varje helårsskifte. Därför är det rimligt att ikraftträdande sker först 1 januari 2025.

### **Indexering**

En årlig uppräkning med två procentenheter utöver konsumentprisindex (KPI), i stället för sedvanlig uppräknings på enbart KPI, skulle innebära att överindexeringen på 20 års sikt medför en 50 procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat några nya beslut.

Det bör noteras att tidigare höjningar av skatten inte har gjort skatten mer ändamålsenlig. Exempelvis genomfördes en höjning på mer än 30 procent i augusti 2019. Den uteblivna miljöeffekten av tidigare höjningar av skatten visar att det aktuella förslaget om en årlig överindexering är fel väg framåt om syftet är att göra skatten mer ändamålsenlig i förhållande till lagens syfte.

*Med vänlig hälsning*

*Pernilla Enebrink, Vd för ElektronikBranschen*